

Het voorkomen van *Crocothemis e. erythraea* (Brullé) in Nederland, verbeterd en aangevuld (Odonata)

door

M. A. LIEFTINCK

Rijksmuseum van Natuurlijke Historie, Leiden

Het is verheugend, dat de studie der Odonatenfauna in Nederland, na jaren verwaarloosd te zijn geweest, de laatste tijd weer wat meer belangstelling ondervindt. Het artikel van B. KIAUTA over het voorkomen van de libellulide *Crocothemis erythraea* (Brullé) in ons land (*Ent. Ber.* 28 (8): 156—159, 1968) is daar een voorbeeld van. Het geschrevene geeft mij echter aanleiding op deze vondst terug te komen.

KIAUTA ontleent zijn opgave van de oorspronkelijke vindplaats, Bakkum, aan gegevens welke ik destijds aan de heer H. J. DUMONT te Gent verstrekke, en wel ten behoeve van diens artikel in *Dodonaea* (zie citaat bij KIAUTA), waarin die ontdekking juist (doch zonder vindplaats) is vermeld. Het bedoelde exemplaar is een volledig intact en uitgekleurd mannetje, dat werd gevangen door de heer KORTENOEVER, werkzaam bij het Prov. Waterleidingbedrijf, vlak bij diens kantoor aan de rand van het binnenduin (niet „in de duinen”). Deze stelde het dier ter hand aan Dr. G. BARENDRECHT, die de soort herkende en mij vroeg de determinatie te bevestigen, hetgeen gebeurde. De (herhaalde) bewering van KIAUTA, dat de libel een „geslachtsrijp wijfje” zou zijn, is dus onjuist en had voorkomen kunnen worden als hij het exemplaar even was gaan bekijken in de collectie Odonata neerlandica van het Zoölogisch Museum te Amsterdam. Nu is het van enig belang te vermelden, dat de ontdekker moeite deed om juist déze libel te bemachtigen, daar hij getroffen geweest moet zijn door de zeer opvallende scharlakenrode lichaamskleur van dit mannetje. Immers, een *Crocothemis* wijfje gelijkt in de vlucht zó sterk op dat van een der grote *Sympetrum*-soorten of *Orithetrum caerulescens*, dat de andere sekse stellig onopgemerkt zou zijn gebleven! Deze omstandigheid deed mij dan ook besluiten, ongeveer een week na de ontdekking, zelf de vindplaats te bezoeken om zo mogelijk wat meer over het voorkomen aldaar van *C. erythraea* te weten te komen. Nu bevinden zich in de omgeving van de pompstations onder Bakkum behalve slootjes ook beschaduwde diepe vijvers en een vrij uitgestrekte open plas. Deze maakten entomologisch een armoedige en steriele indruk. Het in aanmerking komende terrein werd urenlang afgezocht, maar behalve een glimp van een kleine *Sympetrum*-soort (?) heb ik die dag geen enkele libel waargenomen, zodat de excursie ondanks de doorlopend gunstige weersomstandigheden in dit opzicht niets opleverde.

Het bewuste *Crocothemis* mannetje stemt overeen met west-mediterrane vertegenwoordigers van de soort en zal dus inderdaad wel een verdoolde immigrant uit zuidelijker streken geweest zijn. De plaats, waar het volwassen insekt tot ontwikkeling is gekomen, laat zich uiteraard slechts gissen.

In dit verband dient opgemerkt te worden, dat er nog een veel vroegere literatuur-opgave bestaat over het voorkomen van *C. erythraea* in ons land, en wel

INSTITUTION NOV 5 1968

van een larve afkomstig van Diepveen (Drente), gepubliceerd door wijlen Mej. A. P. C. DE VOS (zie: Über die Verbreitung der aquatilen Insektenlarven in den Niederlanden, *Int. Rev. ges. Hydrob. u. Hydrogr.* 24 : 492, 1930). Weliswaar zegt de auteur niet geheel zeker te zijn van de juistheid harer determinatie, maar juist daarom zou het nuttig geweest zijn, indien de heer KIAUTA deze vondst had geverifieerd of althans vermeld.

Met het bovenstaande heb ik gezinszins afbreuk willen doen aan het bekend maken van aanvullende faunistische gegevens. Maar in voorkomende gevallen verdient het m.i. wel aanbeveling, alvorens tot publicatie over te gaan, ruggespraak te houden met diegenen, die wellicht over meer en juistere gegevens beschikken.

Summary

Commentary note on the article on *Crocothemis erythraea* (Brullé), published in *Ent. Ber.* 28 : 156—159. The specimen captured at Bakkum in 1959 was a ♂, not a ♀ as stated by the writer.

Zwei neue Inocelliiden-Spezies aus Asien (Neuroptera, Raphidiodea)

von

ULRIKE ASPÖCK und HORST ASPÖCK

Herr Dr. D. E. KIMMINS (British Museum, London) übersandte uns kürzlich einige Raphidiodea, die unter anderem 5 Inocelliiden enthielten. Diese 5 aus Asien stammenden Individuen gehören 2 Spezies des Genus *Inocellia* Schneider¹⁾ an, die sich als neu erwiesen haben und im Folgenden beschrieben werden.

Herrn Dr. KIMMINS danken wir auch an dieser Stelle herzlich für die Möglichkeit, diese beiden in mehrfacher Hinsicht interessanten Arten zu studieren.

Die Bezeichnung der Strukturen der männlichen Genitalsegmente stimmt völlig mit der von uns (ASPÖCK & ASPÖCK, 1966) angewandten Terminologie überein; vgl. jedoch die Diskussion.

Inocellia fulvostigmata nov. spec.

Vorliegendes Material:

1 ♂ (Holotypus); Kashmir, Gulmarg, 11.VII.1931, FLETCHER coll. 3 ♀♀ (Allotypus, Paratypen); vom selben Fundort, 1.VII., 8.VII. und 21.VII.1931. Sämtliche Typen befinden sich in coll. British Museum, London.

♂ : Länge des Vorderflügels 9 mm. Geäder des Vorderflügels siehe Abb. 1h. Das Pterostigma ist braungelb und erstreckt sich im Vorderflügel über die ganze Länge der darunter liegenden Zelle, im Hinterflügel nimmt es etwa $\frac{3}{4}$ der Länge derselben ein. Flügelgeäder hellbraun. Klypeus, Labrum und Mandibeln braun; Antennen in der basalen Hälfte gelb, apikal etwas dunkler. Kopf und Pronotum

¹⁾ Ssensu CARPENTIER (1936).